

Iztafa vsak četrtek in velja s poštnino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 D, pol leta 16 D, štiri leta 8 D. Izven Jugoslavije 56 D. Naročnina se pošlje na upravištvu Slov. Gospodarstva v Mariboru, Koroška cesta 5. List se do pošilja do odpovedi. Naročnina se plačuje vnaprej. — Telefon interurban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Cekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.603, Telefon interurb. št. 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

16. številka.

MARIBOR, dne 22. aprila 1926.

60. letnik

Radić zletel iz vlade.

Stjepan Radić ima dobro domišljijo, ki ga kakor na perutih dviga v višave in daljave. Ko pa je ravno pred tednom dni zletel iz vlade, mu njegova bujna domišljija ni služila kot peruti, po kojih bi ga njegovo hrepenenje dvignilo z mehkega, dobro plačanega ministrskega stolčka. Okoli tega stolčka se zbirajo njegove srčne želje. Ko je pred letom dni sedel v zaporu v Zagrebu, je njegov duh plaval proti Beogradu, kjer se oddajejo ministrski sedeži. Da bi mogel sam z izvoljenimi svoje stranke sestati na te sedeže, je napravil sporazum s Pašičem ter v celoti priznal velesrbski centralizem. In potem je na ministrski sedež sedel široko in trdno, meneč in želeč, da bi na njem sedel najmanj štiri leta do prihodnjih volitev.

Ako je torej sedaj zletel iz vlade, ga ni dvignila njegova volja in želja, marveč zunanja sila. Ni niti odstopil, marveč je bil iz vladine ladije vržen na suho obal opozicije, vladina ladja pa brez njega plove dalje.

Radić se je mogel prepričati o resničnosti pregovora: »Sreča je opoteča.« Kar je pred tednom poglavitno na Radićevo prizadevanje zadelo Pašiča, da je moral odstopiti, to se je čez osem dni dogodilo Radiću, in sicer na Pašičevo prizadevanje. To prizadevanje je bilo Pašiču olajšano in okrajšano vsled znane Radićeve brbljavosti.

Ko je bila sestavljena Uzunovičeva vlada, se je Radić čutil varnega v sedlu bolj kot kedaj. V takem položaju se Radić dviga v višine, s katerih zre oholo in prezirljivo na druge, tudi na svoje ministre-tovariše. V takem položaju je na belo nedeljo govoril na shodu v Pakracu, kjer je bral korupcijske levite nekaterim ministrom, osobito železniškemu ministru Krsti Miletiću. Ko je ta drugi dan v časnikih bral čudovite komplimente, ki mu jih je napravil Radić, je ministrskemu predsedniku Uzunoviću pisal pismo, v kojem izjavlja, da »sa takovom bitangom in vucibatnom« (potepuhom in lopovom), kakor je Radić, noče več sedeti pri isti mizi, ter je dal ostavko.

To delno krizo je Uzunovič hitro zakrpal s tem, da je poljedelskega ministra Vaso Jovanovića napravil za železniškega ministra, obenem pa je pritegnil v svojo vlado dr. Ninka Perića kot finančnega ministra. Uzunovič je upal, da bo zdaj vsaj nekaj časa imel mir pred Radićem.

Delal je račun brez Radića in njegovega jezika. Pred odhodom iz Zagreba, kamor je bil Radić šel po pakraškem shodu, je v izjavi časnikarjem napadel še druge radikalske ministre, zlasti Simonovića, na kojega ima »piko« od časa, ko je Simonovič kot poslanec v verifikacijski debati dolžil Radića boljševizma ter zahteval razveljavljenje njegovega mandata. Ko je nato Simonovič v zvezi z ministrom pravde Gjuričićem in državnim podtajnikom v agrarnem ministertvu Kujundžičem ponudil ostavko, so vsi radikalni ministri se izrekli z njimi solidarne ter zahtevali, da mora Radić izstopiti iz vlade.

Džungla.

Roman iz afriških pragozdov.

Angleški spisal E. R. Burroughs. — Prevedel Paulus.

Ko blisk je planil besni Numa na novega sovražnika in Trzan, golih rok in brez orožja, še omamljen od silnega padca, je bil bližje smrti ko kedaj prej v življenju.

Pa prihitel mu je na pomoč črnc.

Da mu je neznan bel človek rešil življenje in sam zaradi njega prišel v smrtno nevarnost, to je v hipu videl. Spoznal je tudi, da le nagla pomoč more obraniti njegovega rešitelja pred strašnimi levovimi šapami.

Kakor misel, tako naglo je sunila krepka mišičasta roka sulico v zamah, vso moč je položil vanjo, in kakor strela je šinila sulica po zraku ter se zabodla v leva.

Z groznim rjoventjem se je obrnil Numa in skočil v črnca. Pa na pol poti ga je ustavila vrvi, ki jo je med čem Trzan spet pograbil.

Iznova se je obrnil k Trzanu, pa le da se mu je pri tem ostru puščica črnca zasadila globoko med rebra. Spet se je ustavil, tedaj pa je že Trzan dva trikrat ovil vrvi okrog debelega drevesa in pritrtil konec.

Numa je bil ujet in črnc se je od ušesa do ušesa cežal imenitni umetnosti belega neznanca. Pa Trzan je

Radić je imel 24 ur časa misliti o tej radikalski zahtevi ter dati odgovor. Ker tega ni hotel storiti, je Uzunovič dal v četrtek, 15. aprila, opoldne ostavko cele svoje vlade. Kralj je ostavko sprejel ter takoj dal Uzunoviću nalogo, da sestavi novo vlado. Uzunovič je takoj predložil kralju listo novih ministrov, kojoj je kralj potrdil.

Sedaj imamo torej vlado Uzunovičevu št. II. V njej sta ostala dva hrvatska ministra dr. Nikić in dr. Superina, ki sta se ločila od Stjepana Radića, dočim sta svojemu političnemu voditelju ostala zvesta Pavle Radić in dr. Krajač.

Tako se je Pašiču posrečilo to, kar Radić pri radikalih dosedaj ni mogel doseči: razcepitev Radićeve stranke. Radić vržen iz vlade, njegova stranka razcepljena: to je dosedanji uspeh boja med Pašičem in Radićem.

Vlada Uzunoviča II. stoji na prav slabih političnih nogah. V parlamentu nima večine, ker se Nikiću in Superini ne bo posrečilo potegniti za seboj večino Radićevih poslancev. Njena usoda je odvisna od sklepa glavnega radikalskega odbora, ki se sestane 25. aprila. Interpelacija opozicije o Radi Pašiču bi mogla biti pečina, ob koji bi se njena ladja mogla razbiti.

Politično življenje v naši državi je torej v neprestani krizi. Prej te krize ne bo konec, dokler ne vzame vladnega krmila v roke mož, ki bo napravil med Srbi, Hrvatli in Slovenci istiniti sporazum ter izpolnil bistvene zahteve slovenskega in hrvatskega programa.

Kaj je z razorožitveno konferenco?

Pripravljala razorožitvena konferenca bi se morala sestati 15. februarja t. l. Ko se je približal čas njenega sestanka, je bila odložena za 3 mesece, torej do 15. maja. Meseč majnik se bliža, razorožitvena konferenca pa se vedno bolj odmika. Kakor so sedanje prilike, se ne bo kmalu sestala.

Razlog za to obžalovanja vredno odlaganje je v tem, ker se velesile, ki so v tem vprašanju najbolj kompetentne, ne morejo složiti v bistvenih točkah, ki se tičejo razoroženja. Dočim Zedinjene države Severne Amerike in Anglija hočejo iz obsega razoroženja izključiti oboroženost na morju, zahtevata Japonska in Francija, da se razoroženje raztegne na armado in na brodovje. Nadalje vlada še dosti veliko nesoglasje o pojmovanju oboroženja in o meri, kako daleč bi se morale poedine države razorožiti.

Francija, ki ima veliko armado, je ne bi rada v celoti razorožila, ker neprestano kaže na Nemčijo. Nemška država je sicer sedaj prilično razorožena, a vendar pa ima visoko razvito industrijo, ki se more vsak čas, torej tudi ob nevarnosti vojne, takoj spremeniti v vojno industrijo. Nadalje povdarja Francija svojo nevarno zemljepisno lego, ki ji nalaga dolžnost

dobro vedel, kako nevaren da je Numa v kljub vrvi okrog vratu in da jo lahko vsak trenutek raztrga s svojimi mogočnimi šapami.

Skočil je k črncu in mu potegnil dolgi nož izza pasu. Kazal mu je z znamenji, naj strelja vanj svoje puščice, sam pa mu je skušal priti za hrbet.

Numa je bil med dvema sovražnikoma. Eden ga je dražil s puščicami, drugi pa mu je grozil z nožem. Ves pobesnel je. Divje, bolešno je rjovel, se vzpenjal na zadnje noge in skušal doseči zdaj tega zdaj onega napadalca.

Pa nazadnje je ugledal Trzan ugodno priliko in skočil Numa na hrbet. Zelezna, mišičasta roka je objela kocinasti vrat in ostri, dolgi nož, natančno in zvesto pomerjen, se je zagrebel živali v kraljevsko srce.

Numa je zabropel in omahnil po tleh, parkrat se je še stresel in mrtvo je obležalo njegovo mogočno truplo.

Trzan se je ozrl po svojem sobojevniku in črni in beli junak sta si pogledala v oči.

Zgodilo se je nekaj čudnega.

Črnc je nekaj časa stal kakor okamenel in nepremično buljil v belega človeka, potem pa je tlesknil z rokami, poskočil, planil čez levovo truplo, pokleknil pred Trzana in mu poljubal roko ter ves ginjen govoril nerazumljive besede. Pa je spet skočil po koncu, vpil v Trzana kazal na jug, se pačil grdo, suval z rokami po zraku, razgalil brazgotino na roki, položil

oborožene obrambe njenega političnega položaja in njenih pravic in koristi.

Italija sedaj dela osvajalno fašistovsko politiko, koje glavni cilji se ne dajo doseči brez orožja. Zato Mussolini vedno rožlja s sabljo. Nemcem grozi, da bo italijansko narodno zastavo ponese preko Brennerja. Za uredničenje italijanskih narodnih idealov in izpolnitev italijanskih zahtev je pripravljenih dve do tri milijone mladih Italijanov dati svoje življenje: tako vedno deklamira italijanski diktator. V severno Afriko se je odpeljal z italijanskimi bojnimi ladjami, da bi Francozom, Angležem in Turkom pokazal, kako resnobne so italijanske zahteve po kolonijah. Razume se, da je italijanski fašizem nasprotnik razoroženja, vsaj kar se Italije tiče.

Te dni je sovjetska Rusija poslala Zvezi narodov odgovor na njeno povabilo, da se udeleži razorožitvene konferencie. Boljševiška Rusija v tem odgovoru, ki ga je poslal ljudski komisar za zunanje zadeve Čičerin, odklanja soudeležbo pri razorožitveni konferenci. To svojo odklonitev utemeljuje s tem, da bi se razorožitvena konferenca morala vršiti v Švicah, s katero ima Rusija spor zavoljo nekaznovanega umora ruskega zastopnika Vorovskega. Ker je ta razlog nezadosten, dostavlja Čičerin še drugega, ki vsebuje žalitev za Zvezo narodov. Očita namreč Zvezi, da temu njenemu koraku manjka resnosti in iskrenosti, ter da ona ni primerna za izvedbo tako velikega dela, kakor je sklicanje splošne razorožitvene konferencie.

Toliko nesoglasje v tako važnem vprašanju za vse človeštvo! Dokler se velesile pričakajo med seboj ter se ne morejo zediniti, kdo naj skliče razorožitveno konferenco, kje se naj sestane in o čem naj sklepa, pa poedine države gospodarsko propadajo pod neznosno težo miitarnih bremen.

Nekaj zanimivega o „Domovini“.

Marsikdo se vprašuje, kako je vendar mogoče, da je »Domovina« prišla skoro v vsako slovensko hišo. Kdo je poslal naslove? Zdaj vam lahko povemo, da je imel tu dr. Žerjav svoje prste vmes. On je sam sprejemal naslove, ki so mu jih pošiljali razni njegovi zaupniki na deželi, posebno učitelji. Dr. Žerjav sam nadzira, kdo mu te naslove pošlje. S tem pa, ko se je to razkrilo, nam je še bolj jasno, da je »Domovina« največja sovražnica naše slovenske domovine. Kjer je dr. Žerjav zraven, tam naj se slovenski kmet varuje! Zato ponavljamo danes zopet: Naš list je »Slovenski Gospodar«!

Somišljeniki, širite naše listel

roke na hrbet kakor da bi bile zvezane, zarjovel kakor gorila, krilil z rokami po zraku kakor bi letal in na vse mogoče načine skušal Trzanu nekaj dopovedati.

Trzan ga je začuden gledal. Kaj mu je črnc hotel dopovedati —?

Na hrbtu zvezane roke so nedvomno pomenile vjetnika. Divje krilenje pa tolpo besnih napadalcev. In gorilovo rjoventje —?

Tedaj se je Trzanu zjasnilo.

Črnc je bil prav tisti, ki ga je pred davnim časom, ko je še bil v Kršakovi družini, nekoč rešil iz rok Mbongovih ljudi —. Pregnal jih je z bojnimi krikom Kršakovim, mu prerezal vrvi in ga odnesel čez plot v svobodo.

Ni si mislil tistikrat, da se bōdeta še kedaj srečala —.

Prijazno se mu je nasmehnil, ga potrepljal po glavi in mu pokimal da se ga še spominja. Črnc pa se je režal od zadovoljstva.

V tem se je glasno vpitje bližalo sem od naselbine. Gruča črnih bojnikov je hitela čez planoto, oborožena s sulicami in loki. Čuli so levovo rjoventje in prihajali so na pomoč tovarišu.

Na robu gozda so obstali, kričanje je utihnilo in nemi so zrl čudni prizor, belega mladega orjaka, tovariša, ki je stal poleg njega in ga držal za roko, pa mrtvega leva pred njima.

Trzanov črnc jim je namignil in prišli so bliže,

Državna politika.

V DOMAČI DRŽAVI.

Razkol v Radičevi stranki se je izvršil. Iz nje gove stranke sta izstopila dr. Nikič in g. Superina, ki sta ostala ministra. Rekla sta, da bosta imela za se boj vsaj 35 poslancev. Do zdaj pa se je jma pridru žilo šele 5 poslancev. Radičeva soproga gospa Mar ženka je v Radičevem klubu ostro nastopila zoper razkol. Bila je tako huda, da se je bilo bati — nje nih klofut.

Prvi nastop bivših Radičevih poslancev proti Ra diču se je zgodil s tem, da je dr. Nikič dal zapreti Radičevo Zadržno seljaško banko, kjer se je baje po knjigah nekaj nepravilnega zbrisavalo.

Nova vlada je takole sestavljena: predsednik: Nikola Uzunovič, finance: dr. Ninko Perič, zunanje zadeve: dr. Momčilo Ninčič, vojna in mornarica: ge neral Dušan Trifunovič, železnice: dr. Vasa Jovano vič, obenem zastopnik ministra za poljedelstvo, pra vosodje: Marko Gjurčič, prosveta: Miša Trifunovič, obenem zastopnik ministra za vere, notranje zadeve: Boža Maksimovič, javna dela: Milorad Vujičič, izena čenje zakonov: Milan Srškič, pošte in brjovjav: dr. B. Superina, obenem zastopnik ministra za agrarno re formo, šume in rude: dr. Nikola Nikič, obenem za stopnik ministra za trgovino, socialna politika: Mil. Simonovič, narodno zdravje: Slavko Miletič. — Iz vlade so izpadli Stjepan Radič, Pavle Radič in Ivan Krajač. Ostala pa sta še dva Radičevca: dr. Nikič in dr. Superina. Drugi so sami radikali. — Iz dejstva, da so ostala štiri mesta nezasedena, se sklepa, da je ta vlada samo začasna značaja.

SLS in vlada. Dr. Korošec je dal izjavo, da bode SLS vstrajala na delu, na katero bi se morale zdru žiti vse pošlene stranke: ozdravljenje gospodarske krize, poštenost v upravi brez korupcije, stroga za konitost, marljiv in delaven parlament. Njegov na stop je napravil velik utis v političnih krogih.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Českoslovaška republika ima vladno krizo, kot jo imamo pri nas. Pred kratkim je nastopila nova vlada, sestavljena iz uradnikov, zdaj pa je že pripravljena, da odstopi. Če se to zgodi, bodo imeli držav ne volitve.

Na Angleškem grozijo rudarji, da bodo štrajka li. Lastniki rudnikov niso ugodili njihovim zahte vam. Če se to zgodi, tedaj bo to velika škoda za an gleško državo. Pogajanja med lastniki rudnikov in rudarji so se razbila, a vlada še skuša posredovati.

Nemčija in Rusija sta napravili novo pogodbo, da si bosta za slučaj kake vojske med seboj poma gali. Francoska je seveda za to zelo nevoljna in gro ži, da bo napravila enako pogodbo z Jugoslavijo in Rumunijo. Vse pa seveda zavoljo ljubega svetovne ga miru. Istočasno sklepajo take-le dogovore, ko se spravljajo na zborovanje, kjer bi se države zavezale, da ne bodo več rabile orožja. To zborovanje imenu jemo razorožitveno konferenco, o kateri ima dana šnji »Slovenski Gospodar« poseben članek.

Avstrija in Poljska sta napravila pogodbo, da medsebojnih sporov ne bosta reševali z vojsko, ampak pred mednarodnim razsodiščem. Avstrija in Poljska kažeta s tem drugim državam pravo pot, ka ko se da rešiti mednarodne in meddržavne spore brez vojske.

Na Kitajskem je domača državljanska vojska. Trajala je že nekaj mesecev. Zdaj se bliža koncu,

Boječe so ogledovali ogromnega leva, plaho so gle dali belega orjaka nato pa iznova začeli govoriti in vpiti in zlobudrali. Le s težavo je prišel Trzanov čr nec do besede, da jim je razložil položaj.

Tedaj seve so črnici z drugačnimi očmi gledali neznanega helokočca. Saj je dvakrat rešil življenje nji hovemu tovarišu! In kak junak je bil! Z golimi rokami je napadel leva!

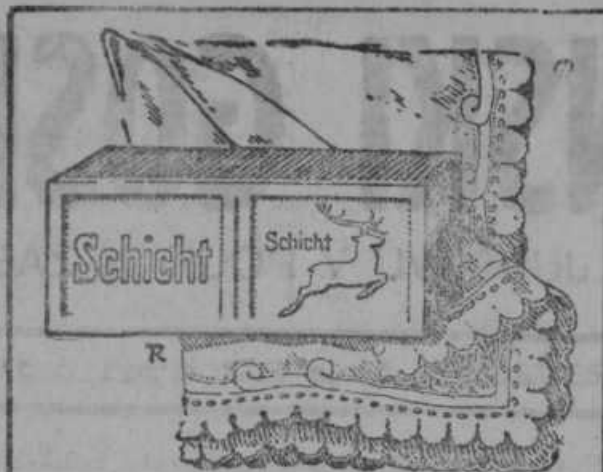
Poljubovali so mu roke, občudovali njegove silne mišice, nazadnje pa so zaplesali divje kolo krog obeh junakov in mrtvega leva.

Novo gruče črncev so prišle iz vasi, tudi ženske in otroci med njimi. Krika in vika in prepovedovanja ni bilo ne konca ne kraja. obstopili so Trzana in ga v slo vesnem sprevodu peljali v vas.

Z rastočim zanimanjem je stopal Trzan proti na selbini, ogledoval snažne, lične kočice, opazoval vitke, krepke postave črncev in se čudil njihovemu sicer ži vahnemu, pa prijaznemu, dostojnemu, skoraj oli kanemu vedenju. To niso bili ljudožrci, niti divjake jih ni mogel imenovati. Vzgoja se jim je na prvi pog led poznala, spretna roka je iz njih naredila res dobre ljudi —

In zato je z napeto nestrpnostjo pogledoval gori k vrhu griča, kjer je stala hiša in poleg nje cerkvice.

Ni bilo dvoma, tam so stanovali misijonarji in na selbina je bila misijonska postaja —. Srečal bo Evro pejce —!

Nikoli

ni bil najden kos Schichtovega mila, v ke terem bi se mogla dokazati tudi le najmanjša poivorba.

Nikoli

ni Schichtovo milo poškovalo kosa perila.

Vedno

je Schichtovo milo čisto in neškodljivo.

Lahko bi ceno Schichtovemu milu tudi znižali, če bi hoteli: rabiti cenejše surovine in posvečati manjšo pozornost skrbni izdelavi.

Tega ne storimo, ker naše geslo je neomajno:

Schichtovo milo je najboljšo!

Prisino le z znamko Jelena.

kakor pravijo poročila. Tam se je nekaj velikašev igralo med seboj, preprosto ljudstvo ni niti vedelo, za kaj gre. Zdaj je zmagal močnejši, ne pravičnejši. Za nekaj časa bo menda mir.

Na severni tečaj letajo evropski ptiči, to se pra vi: ljudje v zrakoplovih. Mnogi namreč mislijo, da je na severnem tečaju še veliko neodkrite zemlje in bogve kake zanimivosti. Ze večkrat so poizkušali priti gor s pomočjo sani, kajti tam je večni led in ži vno ljudje na ledu. Zdaj poizkušajo z zrakoplovi. Norveški državljani Amundsen je pred dobrim pol letom poizkusil, pa bi se kmalu ponésrečil. Zdaj si je dal napraviti nove zrakoplove in se je že podal na pot. Istočasno se je od druge strani podal proti sev. tečaju neki Amerikanec Wittling. To iskanje severnega tečaja ni le znanstveno, ampak državno-politi čno, ker gre za to, katera država bi se polastila novo odkritih krajev. Zato tudi te polete države plačajo. Če se jim bo izplačalo, bomo šele videli!

Pridelovanje stročnic.

Med rastlinami, katerih pridelovanje se kmeto valcu zelo izplača, zavzemajo stročnice odlično me sto. K stročnicam prištevamo one rastline, ki do svoje zoritve izdelajo iz cvetov stroke, vsebujoče po par in več semen. Od mnogobrojnih rastlin, ki se prištevajo med stročnice, jih je precej, ki so za kmetovalca in vrtnarja velikega pomena in katerih pridelovanje se istim toliko izplača, da bi se jih moralo bolj upošte vati in razširili njih negovanje.

Najrazličnejše možnosti so se mu odkrivale. More biti bo njegovo življenje slo v čisto drugo smer nego si jo je zamislil, ko je pred par dnevi priplaval na obrežje —

Prišli so do vrba.

Na širokem, ravnem prostoru je stala prtilična, lesena pa čedna hiša z okni, v katerih so se bleščale pristne prave šipe, z vrati in s široko verando naokoli. Poleg hiše je stala cerkvice s stolpčicem in zvon je gledal iz lin.

Pa Trzan ni imel časa tistikrat da bi si bil vse to podrobno ogledal.

Pri vratih misijonske hiše se je prikazal velik mo čen mož v redovni obleki, s častiljivo brado in za njim še dva druga misijonarja.

Nekaj je izpregovoril črnecem nato pa pozorno po gledal po belem človeku.

Trzan je za hip obstal, oči so mu zažarele, kakor snopje je porinil s prsti gruče črncev, pohitel k hiši in padel misijonarju v naročje.

»Oče Konstantin —!«

»Trzan — moj sin! Torej si se vendarle vrnil!«

Tisti večer je bilo mnogo pripovedovanja. Oče Konstantin je pravil, kako je kmalu po Trzanovem od hodu zapustil postajo ob morju in se preselil v notranjščino, kjer sta že dalje časa delovala dva mi sijonarja, ki pa nista več zmogla vsega dela. Trzan pa

Najvažnejše med njimi so one, ki se sadijo (se jejo) v ta namen, da se pridela njih zrnje in te so pred vsem grah, leča, bob, soja, grašica, posebno pa fižol.

Da se malo natančneje porazgovorimo o tem, v čem obstoji važnost pridelovanja teh rastlin, ne samo za vrtarja, temveč tudi za kmetovalca, si poglejmo prednosti, ki nam jih nudi pridelovanje teh rastlin v večjem obsegu. Pred vsem je velike važnosti zrnje stročnic za prehrano ljudstva. Zrnje stročnic vsebuje skoraj še enkrat toliko beljakovin, kot žitno zrnje in polovica zrnja stročnic obstoji iz škroba, je torej zelo redilno. Med rastlinami, ki se pridelujejo v zrnju, dajejo stročnice na hektar največ beljakovin.

Druga velika važnost je ta, da se da zrnje stro čnic lahko spravili v denar. Cena istemu zelo redko pade izpod cene žita, zelo pogosto, skoraj navadno, je pa prodajna cena stročnega zrnja višja kot žita. Izplača se pridelovanje povečati tudi radi tega, ker najde stročno zrnje vedno dosti odjemalcev. Kar se ne da porabiti in vnovčiti doma, se pa da lahko izva žati v inozemstvo, kjer najdemo dovolj odjemalcev in ni konkurenca tako velika kot pri žitu.

Ze omenjene neposredne koristi govore za to, da naj bi se s pridelovanjem stročnic pričelo v večji meri, ne samo po vrtovih, temveč tudi na poljih. Za povečanje pridelovanja na njivah pa govore tudi še druge posredne koristi, ki jih imamo od tega pride lovanja.

Vsak sadež kaferega neguje kmetovalec, potre buje kot svojo hrano pred vsem dušičnate, fosfatne, kalijeve in apnene snovi. Drugim rastlinam mora kmetovalec — da se mu pridelovanje izplača — to hrano podajati v obliki raznih gnojil. Najdražja snov od teh je pa dušik. Stročnice pa imajo v razliki od drugih rastlin to hvalevredno lastnost, da si preskr bijo njim potrebno dušičnato hrano s pomočjo go moljcev na njih koreninah iz zrake samega. Izdatke za dušičnato rastlinsko hrano si torej tukaj prihra nimamo, da, celo še več, stročnice naberejo tekom svoje rasti toliko te dušičnate snovi, da je ostaje še za polj ščine, ki sledijo po stročnicah, tako da te poljščine — med njimi posebno žito — dobro uspevajo.

Korenine stročnic proderejo v zemljo precej glo boko ter imajo to lastnost, da precej močno razkro je v zemlji se nahajajočo ono rastlinsko hrano, ki jo je sicer precej v zemlji, ki pa za rastlinsko prehrano ne more priti toliko v poštev, ker je ravno težko raz krojliva in radi tega zelo težko dostopna rastlinam. To je pred vsem fosfatna in kalijeve rastlinska hra na. Njiva je po stročnicah bolj plodna. Korenine stro čnic, ki zajemajo svojo hrano iz globokejših plasti zem lje, pa tudi dvidajo isto navzgor, tako da postane ta dostopnejša za rastline, ki sledijo stročnicam.

Ko se stročnice pospravijo s polja, ostanejo v zemji njih korenine, ki sedaj strohne ter bogatijo to zemljo na sprstenini. Kjer taka korenina strohni, nastane sedaj na njenem mestu v zemlji značna cev čica, po kateri dohaja zrak od zunaj v globokejšo pla sti zemlje. Ta se vsled tega boljše prezračuje, se ra di tega tudi močnejše razkroja ter s tem postaja — plodnejša.

S svojimi listi zaseenijo stročnice tekom rasti zemljo zelo dobro. Zemlja na njivi, zasejana s stro čnicami, ne postane tako trda in zbita, ker jo varuje senca listov, kot pa v žitnem polju, kjer ni toliko sen ce. Po stročnicah se da taka njiva lažje obdelati.

Vse te navedene prednosti naj sužijo razumne mu gospodarju kot migljaj, da poveča pridelovanje stročnic. Kakor pa ima vsaka stvar svoje dobre in slabe strani, ima tudi pridelovanje stročnic svoje — slabe strani. Pridelki stročnic na zrnju niso namreč tako stanoviti kot pri žitu. Katerikrat zna biti ve liko pridelka, drugikrat pa zelo malo. Vendar pa ni,

je pripovedoval, kako se mu je godilo v Evropi in v Ameriki in kako je spet prišel nazaj v džunglo.

»Čudna so pota Božja!« je dejal oče Konstantin. »Da vam ni bilo sile za orožje, kdo ve če bi ne bila ostali vse življenje spodaj v mračni džungli. Pa dobri Bog vas je pripeljal sem gori k nam v sveži gorski zrak — in med krščanske ljudi!«

In odtod, je nadaljeval in se prijazno namuznil, »vam je spet odprta pot v veliki svet. Do postaje ob morju je samo štirinajst dni in od tam ste spet v štiri najstih dneh v prvem velikem pristanišču, kjer se naj manj vsak teden ustavi kak evropski parnik.

V šestih tednih ste zopet lahko v Parizu, gospod John Trzan! Ali pa naj vsaj prijatelja Arnota ob vestimo kda še živite?«

Trzan je zamahnil z roko.

»Ne enega ne drugega ne želim! Sveta sem sit do grla, prijatelj Arnot pa se bo že potolažil. Sicer pa mu lahko pozneje kedaj pišemo.

Kar tu pri vas bom ostal, oče! Za hlapca bom, drva in vodo bom nosil in —.

»Gospod John Trzan lord Greystoke, vaši slavni pradedi bi se v grobu oglasili, če bi vam mi kaj takega dovolili! Ne, dragi lord! Naš gost ste dokler se vam zljubi! Svobodni bodete, na lov bodete hodili in če hočete lahko poučujete naše črnce v različnih spretnostih in umetnostih, ki jih znate.

(Dalje prihodnjič.)